

magvát is. Így például a Mons Philosophorum egyes részleteiben ~~pt.~~ felbukkannak egy sámán-beavatási látomás elemei. (Hoppál Mihály: *Sámánok* Helikon, Bp. 1994, és Varga Géza és Hoppál Mihály tanulmánya, *Zöldövezet*, 1993. Tél). Emögött egyrészt nyilvánvalóan az egész Ázsiában elterjedt szent hegy-képzetek (babiloni, zoroasztrianus, manicheus, altaj-hegységi mítoszok), ill. a megismerési-beavatási út hasonló archetipusai és fokozatai állnak. Nem meglepő a hasonlóság a keleti és a rózsakeresztes képzetek között, hiszen az utóbbi áramlat célja nem pusztán a Kelet vagy a Nyugat megismerési útjainak ecsetelése, hanem Kelet és Nyugat szintézise, reális kapcsolódásuk megtalálása. (Van itt egy Magyarország számára különösen jelentős analógia: a Mons Philosophorum hármasdombja, tetején a Grál országalmájával és a koronával (!) egybeesik az ősi, valószínűleg szabir eredetű magyar országcímerrel, a hármasdombbal és a középső (!) domb tetején lévő koronából kinövő kettőskereszttel. Utóbbi eredetileg szervesen kapcsolódik a szkíták majd a szibériai sámánok madaras életfa-ábrázolásaival, és apostoli keresztként is ugyanaz volna a jelentése: út, ami összekapcsolja a Földet az Éggel.

Szent István alakja
a Képes Krónikából

Nem véletlen ez az analógia a magyarság és a rózsakeresztesség között: mindkettő a Közép, a szív bölcsességének missziójára, a helyes összhang megteremtésére választott ki, szemben a Kelet még individualitást mellőző univerzalizmusával, aminek ma számos luciferi – földtől és jelentől távoltartó – vonása van, és szemben a Nyugat már egyoldalú materialista racionalizmusával, ami viszont erős ahriáni – földhöz és a tárgyi jelenhez láncoló – befolyást mutat. De mindegyik még remélem visszatérhetek az Ország-építőben.)

A két 8-9. századi esemény tehát magában foglalta az emberiségfejlődés két alapvető jövőbeli lehetőségét, az ember egymást kiegészítő és egymástól nem függetleníthető útjait. Egyfelől azt, hogy az önálló emberi individuum, az emberi szabadság és felelősség megszületéséhez – mind történelmi értelemben, mind pedig az egyes ember felnőtte válásában – szükség van a szellemi átélés és világkép bizonyos *elfelejtésére*, az emberfeletti valóság észleléséből történő kiválásra és alászállásra; másfelől pedig azt, hogy eme alászállás összes pozitív és negatív következményeinek tapasztalásából létrejöhet egy újabb felfelé ívelő fejlődés, természetesen nem pusztán az eszközök szintjén, hanem az

emberi lélek számára, aki most már nem a földi valóságtól elkülönült szellemiséget igényel, hanem önállóan, saját erejéből akarja megpillantani a földi életben működő érzékfelettit, ami egyet jelenthet Föld és Ég igazi összekapcsolásával, a *mennyeik országa* eljövételével. A Grál-imagináció, a Grál keresése, a maga összes evilágian szent vonásával – természetesen az adott kor köntösébe öltöztetve – ennek az emberi újrafemelkedésnek a titkait mutatja fel (az ófrancia *graal* szó a latin *gradalis*, *gradualis* – lépcsős, fokozatos – megfelelője). (A Grál-imagináció 8. századi fölmerüléséről a később lejegyzett *Lestoire del Saint Graal* és a *Flore und Blanschefur* c. elbeszélésekben is olvashatunk. – Lásd: W. J. Stein, *Weltgeschichte*)

A Grál-imagináció és a Grál első földi megjelenésének történetét legkidolgozottabb formában a Parzival-eposz tartotta fenn, melyet a 13. század fordulóján írtak le. A Parzivalban lényegében a Grálhoz vezető út során fellépő lelki átélések fokozataival találkozunk, a naív faragatlanságtól az evilági *stratégiák* megismerésén át a mély életigazságok megértéséig és megcselekvéséig. A Parzival arról ad hírt – szemben a 869-es világtörténelmi fordulóponttal –, hogy bár küzdelmekkel teljes, sőt, átmenetileg járhatatlan (v.ö. a Grált Keletre vitték, *János pap országába*, mert Nyugaton veszély fenyegette), mégis létezik út a nyugati emberiség számára a teljes megismeréshez és élethez, a *grálhoz*. A Munsalvaesch (Mons silvaticus = *Erdős Hegy*) rengetegében rejlő Grálvárhoz, a magasabb emberi én megszületéséhez és vele az ego *sárkányának* legyőzéséhez vezető út titka később a 15-17. századtól kezd újra láthatóvá válni Nyugaton: ennek gyönyörű megnyilatkozása többek között a MONS PHILOSOPHORUM rózsakeresztes, azaz Grál-bölcsességgel átitatott képe. A hegy csúcsa fölött végül a *Kő* kiérdemelt elnyeréséből származó jótékony, segítő szellemi uralom jelképe, az *ÖRÖK ÉLET KORONÁJA* lebeg, a benne foglalt erők tökéletes anyagtalanságához híven. A Nap és a Hold ismét megjelennek, de már nem emberi, mikrokozmosz, hanem makrokozmosz értelemben. Utálnak a *Kő* centrális szimbolikájára, az első tavaszi újholdra, amelynek karéjában halványan ott dereng a hatalmas *ostya*, a Napnak a Földön áthatoló és a Hold által felfogott fénye, miként a halott Jézus Mária ölében, *Akinek szellemi fénye minden más fényt elhomályosít*.

Rudolf Steiner CHRISTIAN ROSENKREUTZ

(*Das esoterische Christentum und die geistige Führung der Menschheit* – előadásorozat; Neuchâtel, 1911 – részletek)

... Christian Rosenkreutz olyan individualitás, aki nemcsak akkor hat az emberekre, amikor fizikai létben él, hanem akkor is, amikor fizikailag nincs a Földön. Christian Rosenkreutz nemcsak fizikai erővel hat, hanem a fizikai erők felett álló magasabb erővel is. Az olyan emberek étertestéből, mint ő, erő sugárzik, és ez hat lelkünkre, szellemünkre. Meg kell ismernünk ezeket az erőket.

Ezek az erők bizonyos értelemben a tizenharmadik században jelentek meg. Ettől az időtől kezdve van *rózsakeresztes élet* a világban, s ez bizonyos törvényszerűség szerint száz évenként különös erővel jut kifejezésre. Jelenleg ez a teozófus áramlatban. 1785-ben egy különös kiadvány jelent meg, amelynek szerzője Henricus Madathanus Theosophus – a *Die geheime Figuren der Rosenkreuzer*, vagyis *A rózsakeresztesek titkos ábrái* címet adta. Ez a mű utalásokat tartalmazott az előző száz év rózsakeresztes munkásságára. A rózsakeresztes erők már addig is hatottak titokzatos módon, anélkül, hogy a külső világ bármit is tudott volna róluk. Újabb száz évvel később ismét ennek a szellemi áramlatnak eredményeképpen jelent meg Helena Petrovna Blavatsky műve: *A fátylától megfosztott Isis*.

...Keressük meg most ennek a tizenharmadik századi áramlatnak az eredetét. Hogy ez a teozófiai áramlat kifejtette működését, az egy bizonyos szellemi *kollégiumnak* volt köszönhető, mely ebben az időben jött létre... Tizenkét ember gyűlt össze, kik a szellemi bölcsességet képviselték. Közülük hétnek az volt a feladata, hogy behatóan elmélyedjen abba a hét szellemi áramlatba, melyeket az indiai hét szent Rishi képviselt. A többi öt azt tűzte ki feladatul, hogy az Atlantisz utáni öt kultúra – vagyis az ós-indiai, ós-perzsa, babiloni-egyiptomi, görög-római és a jelenlegi kultúránk – misztériumaiban mélyedjen el. Így tehát felölelték az egész atlantiszi kultúrát – melyet a hét szent Rishi képviselt – és az Atlantisz utáni öt kultúra titkainak összeségét. Ez a tizenkét szellemi erőáramlat működött tehát együtt ennek a kollégiumnak a bölcsességében.

Tudjuk, hogy a régmúlt korokban minden ember rendelkezett bizonyos természetes *tisztánlátással*, látnoksággal. Ez a képesség aztán fokozatosan eltűnt az emberi lélekből. A tizenharmadik század közepén a legfejlettebb individualitások sem tudtak már szellemi látáshoz jutni; meg kellett elégedniük azzal, aminek a tisztánlátás révén előző életeikben voltak birtokában. Még vissza tudtak emlékezni a múlt-ra, de már nem tudtak a jövőben olvasni...

Ezért ebben a kollégiumban is csak a tisztánlátásra való visszaemlékezést és intellektuális tudást találunk. A hét Rishi utódai a Rishik tudományára emlékeztek, az öt másik pedig az Atlantisz utáni öt kultúrkorszakra. A tizenkettőnek csak intellektuális tudása volt. Ez a tizenkét individualitás csak azért tudta a rózsakeresztes áramlatot életre kelteni, mert volt ott egy *tizenharmadik* is.

Ez a tizenharmadik nem volt tanult ember, és nem volt semmiféle különleges szellemi tudás birtokában sem, de olyan individualitás volt, aki a golgotai misztérium idején a Földön élt. Abban, és az azt követő inkarnációkban legfőképpen azt fejlesztette ki magában, amit *bensőséges és alázas lelkiületnek* nevezhetünk. Ez a tizenharmadik gazdag lelki étellel megáldott, jámbor ember volt. Ezekkel a tulajdonságokkal született, s nem nevelés következtében lett ilyenné. Ha egy fiatal, jámbor férfit képzelnek el, aki teljes szívével adja át magát Istenének, akkor helyes képet nyernék erről a tizenharmadikról. Minthogy ez a kollégium a világtól távol élt, ő is gyermekkorától kezdve elszakadt a külvilágtól. Amióta az eszét bírta a kollégium körében, az ő tanácsaik szerint élt. Azt mondhatjuk, hogy ezen a tizenkét emberen kívül senki nem gyakorolt rá semmiféle befolyást. Fejlődése szempontjából a legkitűnőbb oktatásban részesült.

Fontos tudnunk, hogy fizikai erői nagyon elgyengültek; igen kevés ereje volt a külső élet számára. Korábbi életeinek köszönhetően, melyeket teljesen betöltött Istenéhez való viszonya, tizenkét nevelőjének tanácsai egészen fizikai testéig hatottak.

Most lássuk, milyen nevelésben részesítette őt ez a tizenkét tagból álló kollégium. Mindaz, amit tudtak, világossá tette előttük, hogy az, ami vallásként élt korukban, csak karikatúrája annak, aminek lennie kellene. S bár bensőleg teljesen áthatotta őket a kereszténység szellemének nagysága, mégis a vallás ellenségeinek tarthaták volna őket. Arra törekedtek, hogy egyesítsék a szellemi irányzatok összes formáit, de ezt a célt nem érhették el semmiféle teóriával, hanem csak valódi belső étellel.

Ennek a célnak elérése érdekében nevelték a tizenharmadikat. Ez az oktatás tartott egy bizonyos ideig, mialatt tanítványuk fizikai erői egyre fogytak, de szellemi erői magas fokra emelkedtek. A makrokozmosz összes erői összpontosultak, hogy létrehozzák azt az eseményt, amit most elmondok. Ilyen esemény csak egyszer történhet meg, és óriási hatással volt az emberiségre.

A tizenharmadik fizikai teste egészen átlátszóvá vált, exoterikus kifejezéssel élve napokon át olyan volt, mintha meghalt volna. A fiatalember minden kapcsolata megszűnt a fizikai étellel, minden érdeklődése kialudt iránta. Ami benne élt, az a szellemi élet tükröződése volt...

Meghatározott időpontokban összegyűlt körülötte a tizenkét tagú kollégium. Úgy érezték, egy erő arra kényszeríti őket, hogy beszéljenek, hogy fedjék fel, amit tudnak. Szellemi tudásuk hangzott el ajkukról. Képzeljék el ezt a képet:

Középen a tizenharmadik, körülötte a tizenkettő. A tizenharmadik mindvégig öntudatlan, mintha meghalt volna. S mikor vége lett ennek az állapotnak, lelke új lélekként ébredt fel. Valami egészen új gyanánt született meg benne a tizenkét bölcsesség, úgy, hogy a tizenkét bölcs is valami egészen újat tanulhatott tőle. Átlátszó teste is, semmihez sem hasonlítható módon elevenné vált. Teljesen újfajta élményekről számolt be, és közléséből a tizenkettő meggyőződhetett róla, hogy olyan élményben volt része, mint Pálnak a Damaszkusz felé vezető úton. Azután több héten keresztül beszélt arról, amit most már új formában tudott. Úgy beszélt, mintha erre a szellemi tudományra maga Krisztus tanította volna, mialatt abban a különös állapotban volt. Amit a tizenharmadik így feltárt a tizenkettőnek, azt nevezte a tizenkettő *valódi kereszténységnek*, ami az összes vallás szintézise.

A tizenharmadik viszonylag korán meghalt. A tizenkettes kollégium feladatául tűzte ki, hogy *imaginatív képekben* jegyezze fel – másképp nem is lehetett volna – mindazt, amit a tizenharmadik kinyilatkoztatott. Ebben rejlik a titka azoknak a szimbolikus ábráknak, melyek először 1785-ben, majd száz évvel később H. P. Blavatsky korai írásaiban megjelentek.

Ezt az okkult folyamatot úgy képzeljük el, hogy a tizenharmadik beavatása gyümölcseként halála után éterteste nem oszlott fel, hanem fennmaradt a Föld éterszférájában. Ez az étertest aztán a tizenkettőre és mindenkori tanítványaira inspirálóan hatott, és így bontakozott ki az okkult rózsakeresztes mozgalom. Ez az étertest hatotta át a tizenharmadikat is további inkarnációiban.

Ez a tizenharmadik már a 14. század közepén újra inkarnálódott, és ebben a megtestesülésében több, mint száz évig élt. Előző életéhez hasonlóan most is a hajdani tizenkét bölcs tanítványai és követői körében nőtt fel, de nevelése most nem folyt annyira a világtól elzártan, mint előző életében. Mikor huszonnyolc éves lett, egy különös eszme fogant meg benne. Úgy érezte, utaznia kell, el kell hagynia Európát. Első útja Damaszkuszba vezetett, és ott újra átélte Pál damaszkuszi élményét. Ezt előző élete eredményének tekinthetjük. Akkori csodálatos étertestének összes erői megmaradtak és hatottak; ez a szellemel áthatott tökéletes étertest világosította meg tizennegyedik századi új inkarnációjában.

Az az individualitás, akit most leírtam, Christian Rosenkreutz. Ezoterikus értelemben azt a hajdani tizenharmadikat nevezzük Christian Rosenkreutznak, exoterikusan pedig tizennegyedik századi inkarnációját. A tizenkettes kollégium utódai és azok tanítványai a rózsakeresztesek.

Christian Rosenkreutz ezután beutazta az akkor ismert világot. Minthogy előző inkarnációjában tizenkét nevelője összes bölcsességét beleárasztotta, s ezt Krisztus saját erőivel megtermékenyítette, könnyű volt neki hétéves utazása alatt az akkori idők minden bölcsességét magába fogadnia. Mikor aztán hétévi utazás után visszatért Európába, tanítványaivá fogadta a hajdani tizenkettő legelőrehaladottabb utódait, és csak ekkor kezdődött a rózsakeresztesek valódi munkássága. Hála annak a ténynek, hogy Christian Rosenkreutz teljes éterteste áthatotta őket, a rózsakeresztesek a korábbiól teljesen eltérő világfelfogást tudtak megteremtetni. A rózsakeresztesek munkája ettől az időtől kezdve külső és belső munkásság volt. Ha Christian Rosenkreutz teljes bölcsességét meg akarjuk érteni, akkor külső munkásságát is tanulmányoznunk kell. Ennek a külső munkásságnak az volt a célja, hogy meglássa, mi rejtőzik a *májá* leple alatt.

Az egész makrokoszmosz alapja az éteri makrokoszmosz, ahogy fizikai testünk alapja étertestünk. Földünknek is van éterteste. Ha jól meggondoljuk, el kell ismernünk, hogy van egy átmenet a durva matéria és a legfinomabb matéria között. Próbáljuk megvizsgálni, mi az, ami a kétféle matéria határán van.

Ami az éterszubsztancia és az anyag között van, annak meghatározására jelenlegi nyelvünk egyetlen szava sem alkalmas. Se nem *arany*, se nem *ezüst*, se nem *ón*, se nem *réz* az, ami az éteri világ határán van. Itt olyasvalamiről van szó, ami nem hasonlítható semmiféle fizikai anyaghoz, hanem valamennyinek az eszenciája. Olyan szubsztancia, melyet minden fizikai anyag tartalmaz, így az összes fizikai szubsztancia úgy tekinthető, mint ennek az egynek a modifikációja. A rózsakeresztesek törekvése arra irányult, hogy ezt a szubsztanciát tisztánlátó szemmel meglássák.

A látás előkészítéséhez azt tartották szükségesnek, hogy lelkük morális erőt növeljék. Tudták, hogy ehhez a látáshoz az erőt a lélek morális erői adják. S a rózsakeresztesek valóban meglátták ezt a szubsztanciát. Azt találták, hogy ez a szubsztancia bizonyos meghatározott formában él a világban, a makrokoszmoszban, és az emberben is. Kint a világban úgy tisztelték, mint a *nagy köntöst*, mint a makrokoszmosz ruháját. Úgy találták, hogy magában az emberben a *gondolkodás és az akarat harmonikus kölcsönhatásából* születik meg. Az akarat erőt nemcsak az emberben látták,

hanem a makrokoszmoszban is, például a mennydörgésben, villámlásban. Ugyanígy látták a gondolkodás erőt egyrészt bent az emberben, másrészt kint a világban, a szívárványban és a hajnalpírban. Hogy saját lelkükben elérjék a harmóniát a gondolkodás és akarat között, ahhoz az erőt Christian Rosenkreutz étertestének kisugárzásából merítették.

Mindazt, amit a rózsakeresztesek felfedeztek, száz évig saját titkukként kellett őrizniük, és csak ezután volt szabad azokat a nyilvánossággal közölni. Száz évig kellett valamin dolgozniuk, és csak aztán volt szabad róla a megfelelő formában beszélni. Így a tizenhetedik századtól a tizennyolcadik századig készült elő az, ami 1785-ben *A rózsakeresztesek titkos ábrái* címmel megjelent. Ma például nyilvánosan csak olyan okkult történetekről lehet beszélni, melyek száz évvel ezelőtt történtek, mert ennyi időnek kell mindenkor eltelnie, mielőtt ilyen dolgokról szabad volna szólni.

Nagyon fontos tudnunk, hogy a rózsakeresztes inspiráció minden században úgy jelent meg a világban, hogy soha nem nevezték meg nyilvánosan azt a személyt, aki az inspiráció hordozója volt. Csak a legnagyobb beavatottak tudtak róla. Túlságosan nagy volna a kísértés, hogy az emberek egy ilyen személyiségbe sűrített tekintélyt fanatikus tisztelettel vegyenek körül, ami a lehető legrosszabb volna. Ez a háttérben maradás nemcsak azért szükséges, hogy az emberek ne tegyék őket önteltté, gőgössé – ez ellen talán még tudnának védekezni – hanem főképpen az okkult asztrális támadások miatt, melyeknek az ilyen individualitások állandóan ki volnának téve.

A rózsakeresztesek munkája azt eredményezte, hogy Christian Rosenkreutz éterteste évszázadról évszázadra egyre erősebbé vált. Hatását nemcsak Christian Rosenkreutz inkarnációin keresztül fejtí ki, hanem mindazokon keresztül is, akik a tanítványai lettek. Olyankor is hat, amikor ő maga fizikai testben nincs jelen, bár a tizennegyedik század óta rövid időközök kivételével állandóan fizikai inkarnációkban él. Tizennyolcadik századi inkarnációja volt gróf *Saint Germain*. Az ő nevét azonban más személyekre is alkalmazták, így nem minden vonatkozik Christian Rosenkreutzra, amit a külső világban Saint Germain grófról beszélnek. Christian Rosenkreutz ma is (1911) földi megtestesülésben él.

... A materializmus erősödésével egyre nehezebbé vált az emberek rózsakeresztes szellemben történő inspirálása. A tizenkilencedik században érte el a materializmus a tetőfokát, így a rózsakeresztes tanításokból csak egyes töredékek jelenhettek meg a világban. Ennek ellenére ismételtén, újra és újra találkozhatunk rózsakeresztes inspirációkkal.

... Christian Rosenkreutz étertestének kisugárzásai tehát a tizenkilencedik században is tovább hatottak. 1899-ben lejárt a kis Kali Yuga sötét időszaka, és akkor lehetővé vált a teozófus élet megújulása. Ezért ma már könnyebben hozzáférhető a szellemi világ, és a szellemi hatások is nagyobb mértékben érvényesülhetnek. Ha az emberek átadják magukat Christian Rosenkreutz hatalmas erejűvé vált éterteste hatásának, ez el fogja hozni az új szellemi látást, és magasfokú szellemi erőket fog felszínre hozni.

(Ismeretlen fordító munkája alapján)